

Betekenisloos

In deze reflectie tracht ik meer inzicht te verschaffen in hoe het zien van weerzinwekkende omstandigheden kan geïnduceerd worden, dit doe ik aan de hand van een thema dat velen interesseert. Bij deze reflectie plaats ik voorzichtigheidshalve een kanttekening, te voorbarige conclusies kunnen immers ook leiden tot averechtse effecten die ik niet ambieer. Het doel is om GGZ-hulpverleners meer inzicht te kunnen verschaffen zodat diverse stoornissen op verschillende manieren kunnen belicht worden, dit in de hoop de vaak immense kloof tussen de klant en de GGZ-hulpverlener te kunnen dichten. Deze reflectie start met een eenvoudige beschrijving van het vigerende monetaire systeem waarna een andere denkpiste gevolgd wordt die ook als schokkend ervaren kan worden. En dat komt onder een aantal voorwaarden, namelijk de bereidheid tot diepgaander studie, elaboratie en/of introspectie.

Systeem

Zo eenvoudig mogelijk, banken brengen geld in omloop door middel van leningen. Zodra iemand bijvoorbeeld een hypotheek van 100 duizend euro afsluit, ontstaat er geld dat in de economie gaat circuleren. De bank verwacht dat de ontvanger van de lening in de daaropvolgende twintig jaar in totaal 200 duizend euro terugbetaalt aan aflossing en rente. Maar die tweede 100 duizend euro creëert de bank niet. Dat geld moet de ontvanger van de lening op de één of andere manier zien te bemachtigen en dat dwingt hem tot concurrentie met anderen. Heel simpel is het zo, er moeten mensen failliet gaan om anderen in staat te stellen hun leningen te kunnen aflossen. De getuigenissen zijn legio, net zoals de meningen hierover uiterst verdeeld zijn naargelang de perceptie van waaruit gekeken wordt. Wie wint zal er absoluut geen probleem mee hebben, de verliezers plegen misschien zelfmoord en/of komen tot acties die we als minder vreedzaam percipiëren. Hoe dan ook, media staat bol van de berichten die raakpunten vertonen met dit dominant geldgedreven systeem, een nulsomspel met inbegrip van perverse neveneffecten.

Motivatie

Om verschillende redenen is niet iedereen gemotiveerd om zich te ontfemen over deze problematiek, een aantal doet dit misschien wel waardoor ze ook tot een heel andere visie kunnen komen op alledaagse problemen. Een goede manier om dit te doen is een andere denkpiste volgen dan deze die courant ingeburgerd is, een oefening die ook tot overweldigende resultaten kan leiden. Veel ervaringsdeskundigen hebben hier in het verleden al rapport van gemaakt maar dat blijft vaak betekenisloos voor zij die geen interesse tonen in deze materie, zelfs niet wanneer dat rechtstreeks betrekking heeft op de eigen realiteitservaring. Op deze eenvoudige manier ontstaan er twee visies op dezelfde werkelijkheid met in het verlengde toepasselijke uitspraken om deze absurde situatie te beschrijven. Ook het idee van een paradigmashift kunnen we van hieruit beter begrijpen, als een poging om deze absurde situatie te herstellen. Op deze manier krijgt de herstelgedachte een wereldse dimensie omdat de wereld nu eenmaal ingebed ligt in een monetair systeem dat mondiaal ingeburgerd en verspreid is – als die grote olifant die we niet zien.

Absurd

De term absurd wordt hier niet gedreven vanuit de expressie van emoties maar vanuit het nuchter beschouwen van de realiteit waarin we leven. Ethisch gezien ligt dit echter uiterst gevoelig, het zou immers ook kunnen betekenen dat een aantal stoornissen wel een gegronde verklaring kennen maar toch niet als dusdanig (h)erkend worden door traditionele hulpverleners. Ook hierin vind ik verantwoording om een onderscheid aan te brengen tussen een GGZA en GGZB, een differentiatie die mi ook kan leiden tot even absurde dissociaties en tumult. Technisch gezien lijkt dit alles misschien

betrekkelijk mild en dat alsof het een handleiding van een iPhone betreft, in werkelijkheid ligt het toch heel anders. Immers, mensen zijn geen robotachtige iPhones maar voelende wezens die kennismatig misschien niet altijd op de hoogte zijn van deze dynamismen – meer inzicht maakt ons bewuster. Mijn voorlopige conclusie, dit soort groei- en/of herstelproces kan voor de betrokkenen ook als pijnlijk ervaren worden met een diep bezwarende impact op de welzijnsbeleving. En erger, ook de vorming van suïcidaal gedachtegoed, het leven is immers absurd.

Omdenken

Het volgen van een andere denkpijpe is niet alledaags en vaak leidend tot de grootste onenigheid, zelfs met een sterk marginaliserende impact voor hen die zich hieraan wagen. In psychologische zin is dit echter wel begrijpelijk waardoor ook de sleutelrol van de GGZ steeds meer naar de oppervlakte komt, zij beschikken immers over de kennis en kunde om een en ander te verklaren. Om dit proces in werking te zien kunnen we gebruik maken van oefeningen, hiermee zeggend dat een ervaringsgerichte aanpak veel meer voeling geeft met de materie die ik in deze reflectie tracht te duiden. In dit voorbeeld stellen we de rente op onze bankrekening centraal, een thema dat het grote publiek veel meer interesseert dan een minderheid aan GGZ-ervaringsdeskundigen. Onderstaand schema is eenvoudig te begrijpen en het is pas in het laatste scenario dat alle partijen winnen. Deze oefening is specifiek bedoeld voor GGZ-hulpverleners om veel andere zaken transparanter te kunnen maken, binnen het kader van deze reflectie en de cursus geef ik echter doelbewust geen extra toelichting.

saldo	kost	BR	NR	IV	RV	bank	staat	klant	saldo	kost	%
100,00 €	100,00 €	25%	20%	5%	50%	-25,00 €	10,00 €	15,00 €	115,00 €	105,00 €	9,52%
100,00 €	100,00 €	25%	25%	0%	50%	-25,00 €	12,50 €	12,50 €	112,50 €	100,00 €	12,50%
100,00 €	100,00 €	25%	0%	25%	50%	-25,00 €	0,00 €	25,00 €	125,00 €	125,00 €	0,00%
100,00 €	100,00 €	-25%	-50%	25%	50%	25,00 €	-25,00 €	0,00 €	100,00 €	125,00 €	-20,00%
100,00 €	100,00 €	-25%	50%	-75%	50%	25,00 €	25,00 €	-50,00 €	50,00 €	25,00 €	100,00%

BR = bruto rente
 NR = naakte rente
 IV = inflatievergoeding
 RV = roerende voorheffing

Aandacht

Als liefdevol gefopt, de lezer is nu in een vreemde val gelokt met in het verlengde de vrije keuze om het aangeboden denkexperiment diepgaander te bestuderen, of ook niet. Met deze ED-insteek tracht ik verschillende zaken te accentueren zoals ook het Elaboration Likelihood Model weerspiegelt, informatie wordt pas goed begrepen als er ook dieper over nagedacht wordt om pas nadien tot weloverwogen conclusies te komen. En dat kan over vanalles gaan, met dit specifieke voorbeeld wordt aangetoond dat een negatieve bruto rente niet noodzakelijk slecht nieuws is voor de klant. En dat is een niet alledaagse gedachte die vaak wordt weggehoond zonder enig begrip over hoe deze tot stand komt, doch inspelend op een probleem dat velen aanbelangt. En dan komt het pijnlijke, wie deze informatie degelijk integreert krijgt simultaan ook toegang tot het zien van een wereld die het ongeloof tart, alsof de mensheid strijdt tegen problemen die technisch heel eenvoudig oplosbaar zijn. En erger, deze inzichten kunnen ons ook emotioneel beroeren en zeer angstig maken, zelfs paranoïde, depressief, kwaad en/of haatdragend. Kortom, de reacties zijn zo variërend waardoor het scheppen van een veilige sfeer geen overbodige luxe is, integendeel.

Tirannie

In de vakliteratuur wordt een en ander omschreven als de tirannie van de meerderheid, iets waarvan ik meen dat niet alle GGZ-hulpverleners rekening mee houden bij de beoordeling van klanten. En dit op zich is geen verwijt aangezien de GGZ-hulpverlener vaak ook geen kennis heeft over deze technische materie, het samenvoegen van kennis lijkt dan raadzaam om nog meer schade te voorkomen. Immers, het zijn niet de GGZ-hulpverleners die hier de last van dragen maar psychisch kwetsbare mensen die zeggen dat ze niet gehoord en/of begrepen worden. En zo komen we tot het misschien bevreedende advies dat psychologen er goed aan doen om boekhouders te gaan studeren en boekhouders psychologie, zij het co-creatief binnen het kader van de herstelgedachte. En ja, dit alles is uitermate verwarrend voor alle partijen maar dat is nu eenmaal eigen aan paradigmashifts, startend met een periode van chaos en verwarring waarbinnen een transformatie- en/of herstelproces zich kan voltrekken. Ja, we zingen het in koor, there is a crack in everything en als het regent in Parijs dan druppelt het in Brussel. Parijs, stad van de liefde.

Ethiek

Het in deze reflectie aangeboden denkexperiment is slechts een voorbeeld, in praktijk kunnen we immers nog veel meer creativiteit aan de dag leggen en steeds meer variaties bedenken. Het idee van een monetaire reset is dan ook een containerbegrip voor allerhande opties die soelaas kunnen bieden binnen het hedendaagse tijdsgewricht, met in de eerste plaats aandacht voor tal van strikt monetaire verzuchtingen. Paradoxaal genoeg, wie zich verrijkt met deze kennis loopt mi ook het risico zich steeds slechter te gaan voelen, niet omwille van het ontbreken aan opties maar net daarom. En dat baart niet enkel intense zorgen maar doet de wereld ook als dom voorkomen, het is als zeggen dat we ons bezighouden met problemen waarvoor de oplossingen in de schuif liggen. Nader beschouwd gaat het hier dus niet over slim of dom maar over de valorisatie van beschikbare kennis, over informatie die reeds gekend is en ook door iedereen eenvoudig begrepen kan worden. Finaal wordt deze reflectie dan ook een zwaarwichtig ethisch vraagstuk, wat doen we met deze informatie? En zo zijn we terug waar het mee begon, bij de copingstijlen.

Sleutelrol

In relatie tot diverse stoornissen meen ik dat we nu een aantal extra elementen gevonden hebben waardoor heel wat zaken in een ander daglicht kunnen geplaatst worden. Namelijk, het idee van een monetaire reset kan heel wat maatschappelijke spanningen neutraliseren met een directe impact op ons welbevinden. Zij het niet limitatief, naar mijn perceptie is het ook dat waar de GGZ-herstelbeweging vandaag op aanstuurt. Immers, de sleutelwoorden co-creatie, paradigmashift en/of herstel kunnen hier naadloos aan gekoppeld worden, als een mondiaal proces dat lokaal geïnduceerd kan worden. De cursus bij Thomas More werpt hiermee z'n vruchten af, het zijn vruchten met een weliswaar eerder bipolaire smaak. Het grote voordeel is dat we nu ook gesteund worden door het prachtige studiewerk van experts. Echter, al te euforisch worden heeft mi ook weinig zin, dompers op de feestvreugde bestaan immers ook binnen het psychodramatische spel. Kortom, ervaring leert.

Reactie dhr. De Grave